

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w SOBOTĘ DNIA 25 STYCZNIA V. S. 1815. ROKU

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Wilno —

W przeszłym Numerze (5tym) Gazety naszej pomieściliśmy uwagi względem Listu Oficera Rossyjskiego z gazety Petersburskiej Inwalida wyjęte; teraz tenże sam list w Dzienniku Petersburskim, nazwanym *Syn oyczyzny*, wydrukowany, wytłumaczywszy udzielamy naszym czytelnikom.

List Rossyjskiego Oficera z Wiednia 17 Listopada

Zapytania WMPana względem Polski, Niemiec, Włoch &c. zdają się pokazywać, iż wy myślicie, że Imperator Alexander przybył tu dla nauczania się polityki, wojennej sztuki, jeografii i politycznej ekonomiki od Lorda Castleriga. Rzecz warta zastanowienia, że Wy, Panowie Anglicy, żadnym sposobem niechcecie zgodzić się ze zdrowym rozsądkiem niektórych obcych Monarchów, chociaż częstokroć to bywa z waszą szkodą. Nie można nie przyznać, że Imperator Rossyjski ma niektóre doświadczenia w politycznych i wojennych działaniach. On poznał siłę innych potencji tak w gabinetach, jako i na polu bitwy. On widział panujących, ich ministrów, poddanych, mówił z nimi; i Wy możecie być pewni, że On lepij od każdego angielskiego Lorda zna stosunkową siłę swojego mocarstwa i jego polityczne korzyści. Nadto zaś wcale jest nieprzyjemnie odbierać przepisy temu, kto ich nie potrzebuje.

W teraźniejszym czasie polityka Imperatora bardzo jest prosta. On nie żąda niczego więcey, jak tylko gruntownego i trwałego pokoju; lecz do tego celu nie można dostąpić inaczej, jak przez układy, któreby oddalały wszelką polityczną zazdrość, zniszczyły wszelkie polityczne intryki, i wszystkie wojny zaczepne, oraz pokusy do zawojuowania obróciły w niepożyteczne przedsięwzięcia. — Nie należy zostawiać przy Dworach Monarchów i Xiążąt ani pożądlivosti, ani boiaźni. Cztery potencje stałego ładu Rossya, Austria, Francya i Prussy, są zgodne i jednomyślne względem tego prawidła, i zostaje tylko zarysować punkta ich granic. Lecz niech uparte przesady ludzi, mających rozum ścieśniony, stawia przeszkody do zawarcia powszechnego pokoju; Imperator Alexander postanowił zabezpieczyć i ustalić spokojność północney Europy. Niepodległość Królestwa Polskiego, byłaby wcale niezgodna z planem stałego pokoju. Dosyć jest, chociażby powierzchownie znać polityczny stan Europy, i spóyrzec bez uprzedzenia na ogół ludu w Polszcze, ażeby się o tem przekonać. Nadto żaden rostopny człowiek nie może o tem pomyśleć, ażeby Imperator Alexander zgodził się na wywrócenie tego przedmurza swojego Cesarstwa, którego wystawienie tyle krwi kosztowało. Oprócz może pięciudziesiąt osób, wreszcie cały naród Polski nie żąda przywrócenia dawniejszego Królestwa: albowiem uważa podług swęj rostopności, że pod iednym Rossyjskim berłem może używać pokoju i bezpieczeństwa. Nie ma ludu w Europie, któryby mógł używać większej wolności cywilney, i któregoby narodowe opinie i zwyczaje mogły być więcey szanowane od Rządu, jak w Rossyi.

Co się tycze Germanii, Imperator Rossyjski od dawna już żąda, ażeby ludy téy ziemi, były połączone w jedno polityczne ciało, pod rządem iednego

sukcesyynego Monarchy. W tenczas Germanii byłaby węgielnym kamieniem polityczney budowy Europy, i centralnym punktem wydoskonalenia cywilizacji i prawodawstwa. Może bydz, że na kongressie zdają oznaczyć tylko plan Konstytucyi, której skutkiem będzie oswobodzenie, ile możliwości, Królów i Xiążąt niemieckich od wszelkiego obcego wpływu, i wystawienie korzyści dla ludów Germanii, w przedmiocie początkowego zatrudnienia rozmaitych jej Rządców. Imperator Rossyjski nie chce mieć żadnego wpływu na Germanię: lecz On nie może pozwolić, ażeby ta ziemia była placem, na którymby Francya i Anglija mogły na przyszłość rozwiązywać swoje zatargi, i żeby panujący w Niemczech na nowo przyzywali woyska obcych potencji na łono swojej oyczyzny.

Hanower obrócony został w Królestwo, ażeby przez to dogodzić osobistej wyniosłości Xięcia Regenta Wielkiej Brytanii; lecz to nie nada Jemu żadnego wpływu na ogólne interessa stałego ładu. Anglikom wolno będzie przeprowadzać swoje pieniądze do Niemiec, jeżeli to ma bydz dla nich z pożytkiem, lecz Jego Królewsko-Hanowerskiej Mości nie będzie pozwolono wysyłać swoich poddanych z Niemiec, ażeby ich stawiać w szeregach Brytańskich do boju w Ameryce lub w innej jakiej części świata.

Co się tycze Królestwa Belgickiego: ta nie-szczęсна budowa, nie może przynieść najmniejszego pożytku dla téy familii, dla której jest założona. Belgowie i Hollendry nigdy nie mogą składać iednego Narodu. Ich opinie, Religia i miéyscowe zwyczaje zupełnie są różne. Nadto zaś, tam nie będzie ani militarnęj granicy, ani politycznego spoienia. Tam nie będzie i wewnętrzny siły mogący bronić granic; i jakokolwiek Tron zostanie tam urządzony, nie może iednak wzbudzić u Narodu powszechnego zaufania na swoją trwałość. Angielskie dyplomaty utrzymywali podług swego zwyczajnego tonu, „że przez założenie Belgickiego Królestwa, będzie zupełnie zniszczone kontynentalne systemma, że od Tagu do Elby wszystkie rzeki i goścince Europy będą odkryte dla produktów i przemysłu angielskiego.” Trudno jest odpowiadać ludziom, którzy ogłaszają prawidła, nie będąc w możności dowieść onych. To jest pewna, że wszystkie drogi dla handlu Angielskiego zostaną przecięte, jeżeli tylko wymagania Rządu angielskiego przymuszają przedsięwziąć ten środek. W zdarzeniu kłótni z którąkolwiek bądź z pierwszych Potencyj stałego ładu, wszystkie siły, któremi tylko Anglija może rozporządzać, nie będą mogły w teraźniejszym położeniu interessów Europy, ani przez trzy miesiące bronić Belgickiego Królestwa, i każdy nawet pospolitego rozsądku człowiek, może widzieć, że Belgickie Królestwo musi zostać przyczyną tych kłótni — Tak tedy życzę wczesnie angielskim kupcom składać swoje towary lepij w Flesyndze, aniżeli w Antwerpii.

Interessa Włoskie daleko bardziéj są powikłane, aniżeli Polskie i Niemieckie. Potencje, mające bezpośredni związek z Włochami są Austria i Francya. Pierwsza z nich, usiłuje wznowić dawny swój wpływ w Europie; a Francya, chociaż nie doświadcza żadnego poniżenia, zdaje się iednak być ściśnioną w teraźniejszych swoich granicach. Jeżeli Austria zostawi Miurata na tronie neapolitańskim, na tenczas mieć

będzie wpływ na całe Włochy. Francya w takim razie zostanie oddaloną od politycznego świata, i zamkniętą w pierwszych swoich obrębach, bez związku czyli familynego przymierza z państwami zewnętrznymi, przynajmniej, jeżeli Wy nie chcecie, ażeby ona wstąpiła w związek niepodobny. Francya nie tak jest osłabioną, ażeby mogła zaprzestać na tém położeniu. Austriacka polityka może przyczynić względem Włoch wiele zawiłania, którego skutki dadzą się uczuć drugim narodom.

Jest to ogólna uwaga, stosowna może do niniejszego porządku rzeczy: że się nie zgadza z wspaniałością i dobrą polityką, obrażać albo poniżać osłabionego przyjaciela, który jeszcze dość jest silny i groźny; lecz z tém wszystkiem zdaie się, że Anglija pomaga staraniom Austrii. Xiążę M. usiłuje przekonać Angielskich Ministrów, że potrzeba trzymać na wodzy wygórowanie Rossyi, a Francją w poniżeniu, i że dla dopięcia tego zamiaru, należy powiększyć Austrię, oraz postawić ją w takim stanie, żeby mogła utrzymywać wielką potęgę, któraby w potrzebie, połączona z Angliją, mogła pokonać siły Rossyi i Francyi. Pewną jest rzeczą, że M. chce wprowadzić oziębłość pomiędzy Rossyją i Angliją, ażeby łatwiej mógł powodować Ministrami tego ostatniego państwa, i przymusić ich z własną szkodą wykonywać jego zamiary. Być może, że mu się uda swego dokazać, lecz skutek nie będzie odpowiadał rachunkowi obu tych państw. Woenna potęga Austrii nie jest ważną, i nie może być straszną przy jej systemacie. A iakąż pomoc może dla niej dać Anglija? Czy armie Hanoweru i Belgii? Ja jestem pewny, że sam Lord Wellington nie przyymie komendy nad armią, którą Anglija może zebrać w Belgii, lub na północnych granicach Francyi.

W teraźniejszym czasie Rossyjska potęga na tej stronie Dzwiny i Dniepra składa się z 12stu korpusów liniowej piechoty, z których każdy zawiera w sobie 36,000 ludzi, z dostateczną liczbą kawalerji i artylleryi. Francuzki rząd ma teraz w rozporządzeniu swoim 200,000 starych i doświadczonych żołnierzy. I na cóż wyzywać te dwie armie dla ostatecznego rozwiązania politycznego stanu Europy? Jaki opór można będzie onym postawić? Spytajcie o to u Lorda Wellingtona i u drugih osób znakomych szczerością i znajomością sztuki wojennej. Jeżeli zamiary Austrii opierają się na rachunkowej polityce Anglii, natenczas przymierze Francyi z Rosyją jest nieuchronne. W tym ostatnim przypadku możnaż przepowiedzieć iaką polityczną formę dadzą oni Europie? — Na Kongressie, który wyniknie z tego przymierza, niewidzianoby natłoku Angielskich Ministrów, i Austriacki Minister nie byłby onego prezydentem.

Z ostatniem zasmuceniem patrzeć będziemy, jeżeli Anglija porzuci dawnych swoich przyjaciół na północy, albo łącząc się z Austriją i iey teraźniejszymi sprzymierzeńcami we Włoszech, przymusi potym ich samych, ażeby ią opuścili. Północne narody w politycznym znaczeniu, mogą być uważane, iako płeć mężka europejskiej ludności, i dla tego są obowiązane utrzymywać drugie narody w porządku i pokoju, nie przypisując sobie żadnego pierwszeństwa które mogłoby obrażać ich własną miłość.

Anglicy utrzymują, że północne potencje są to nieprzyjaciele ich morskich praw. Takie twierdzenie jest bez fundamentu. W czasie wojny, siła dająca dla Anglii równie nieograniczone prawo na morzu, tak, iak nam na lądzie. Nie zgadza się z rozsądkiem przepisywać prawa i politykę dla wojennej potęgi stojącego przed oczyma nieprzyjaciela, czy to na lądzie, czy to na morzu: można tylko żądać, żeby były zachowane prawidła sprawiedliwości względem neutralnych państw, które nie powinny cierpieć w podobnych zdarzeniach. Lecz w czasie spokojnym wzajemność w związkach i handlu morskim powinna znajdować korzyści zupełnego bezpieczeństwa.

Tu oczeknia, że Angielscy Ministrowie ogłoszą sprawiedliwą deklaracyą, względem tego ostatniego punktu. Ona potrafi przedzysłać dla flagi angielskiej odkryć komunikacyą z portami stałego ładu Europy i całego świata; aniżeli traktat z Królami Belgickim i Hanowerskim. Otworzyć Elbę i Skaldę nie znaczy ieszcze to samo; co otworzyć rynki całej Europy i Ameryki.

Widzisz WPan z tych uwag, że ia nie ieszcze nie mogę powiedzieć z pewnością o wielkich wypadkach, których oczekujemy. Rossyja, Prussy i Francya zgodne są w ogólnych planach stałego pokoju. Te plany, powinny ugruntować polityczne bezpieczeństwo stałego ładu, i zapewnić rozmaitym Narodom środki zajmowania się swoim przemysłem i wydoskonaleniem wewnętrznego prawodawstwa. Trzej Monarchowie, rządzący wspomnianymi wielkimi państwami, nie znają żadnej ani osobistej, ani też politycznej nieprzyjaźni. Oni nie mają żadnej osobistej słabości, dla niektórych familii, dynastyi, i związków; lecz mając sposoby uspokoić Europę, zapewnić następny pokój i szczęście przyszłych pokoleń, poczytują za obowiązek, użyć tychże sposobów dla osiągnięcia tak wspaniałego i pożytecznego celu. Szczególne korzyści i osobiste wymagania powinny umilknąć tam, gdzie idzie o powszechne dobro wszystkich. Nie dobrze będzie, jeżeli Austrija i Anglija będą przeciągać układy swoje o politycznych przegrodach, o sprzecznie wyłożonych korzyściach, i te Potencje koniecznie najpierw użalać się będą na nieszczęścia, które oni przedsiębrali ściągnąć na drugih.

Anglija mogłaby grać przedziwną rolę w teraźniejszych okolicznościach: ona mogłaby pozyskać przyjaźń całego świata, i wieczną wdzięczność od wszystkich narodów Europy. Teraźniejsze jej postępowanie dowodzi tego, wczem ją oddawra podęrzywano, to jest: iż wszelkie jej usiłowania miały w zamiarze poniżenie potęgi Francuzkiej, i że ona wcale jest obojętną względem dobra rodzaju ludzkiego. Tak przynajmniej wszyscy tu rozumieją, i to rozumienie podług wszelkiego podobieństwa ieszcze bardziej będzie ugruntowane. Nadto zaś, Ministrowie Angielscy okazują się tu w postaci podległych Xciu M., i wysokie poważenie, które pozyskał ten Naród upaść musi koniecznie.

Ja uważam z ostatniego listu WPana, iż u Was mniemają, że Imperator Rossyjski nie bierze żadnego udziału w interessach Ameryki. Co się tycze oznaczenia granic, to w rzeczy samej rzeczą jest dla nas obojętną; lecz my znajdujemy pożytki w handlu z tym narodem. On przedaie nam tabakę, cukier, kawę i wszelkie płody Indyi nierównie za mniejszą cenę, aniżeli Wy. Lękam się o to, że Wy, Anglicy, aż nadto zadaleko rozpostrzeniacie swoje handlowe korzyści i morskie prawa. WPana uwaga jest sprawiedliwa, że Rossyja nie wygra nic w tej wojnie z Angliją; lecz i to jest prawdą niezaprzeczoną, że Anglija nierównie więcej w niej uciierpi, aniżeli Rossyja. Zaden z panujących na stałym lądzie Europy nie żąda wojny, ale kłótnie prędko mogą wyniknąć. Jeżeli Anglija zacznie wojnę ze stałym lądem, natenczas znajdzie nieprzyjaciela, który jest strasniejszy od pokonanego przez nią. Wojna będzie narodową, albowiem ona będzie poczytana za obronną. Należy uważać, że Angielski Rząd ściąga wszędzie na siebie narzekanie, a nawet u prawdziwych przyjaciół szanujących naród Angielski. Zdaie się także, że wszystko, coście zrobili, wszystkie nateżenia wasze, pochodzą z rachunku osobistych korzyści. Wasi publiczni urzędnicy, muszą być bardzo niezręczni i nieprzyjemni, gdyż inaczej, jak mogliby oni waszych najlepszych przyjaciół, Waszych Sprzymierzeńców naturalnych, albo odbierających od Was pomoc, przeistoczyć w najzaciętszych nieprzyjaciół? — Zostaie &c. &c. &c.

(z Monitora i the Morning Chronicle)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Gazeta *Korrespon. hambur.* umieściła z *Wiednia* pod d. 9 stycznia, co następuje:

Obrady Komitetu niemieckiego, nie rozpoczęły się wprawdzie nanow; jednakże krąży między Ministrami znaczniejszych mocarstw niemieckich nowy projekt konstytucyi, która ma być zasadą Niemieckiego związku. Projekt ten *Austria* podać miała. Utrzymują, iż pomniejszym państwom niemieckim daleko większa niepodległość i udzielnosc podane zostały, aniżeli w dawniejszym odrzuconym projekcie dyktoryalnym, który się ze 41 art. składał — Mówią powszechnie, iż Xiażę *Albert Sasko Cieszyński* do *Pragi* wyjedzie, na przyjęcie tam Króla *Saskiego*. Nie jednakże jeszcze orędowego o tój podróży nie ogłoszono. Mają za rzecz do prawdy podobną, iż może nastąpić ułożenie się względem *Saxonii*. — Królewicz *Bawarski* dziś lub jutro tu jest spodziewany. — Znajdujący się tu *Francuzi*, w d. 21 stycznia, jako w rocznicę śmierci s. p. Króla *Ludwika XVI.* w tutejszym kościele *Xięży Augustyanów*, odprawia nabożeństwo żałobne. — Daje się tu widzieć teraz wiele żołnierzy włoskich: gdyż niektóre regimenta włoskie z tamtejszych prowincyi, do tutejszych dziedzicznych krajów przeprowadzono. — Do zasłanych niedawno wypadków w *Medyolanie*, z powodu których Jenerał *Zecchi* (dawniej pisma publiczne dawały temu Jenerałowi nazwisko *Lecchi*) i dwaj inni Jenerałowie aresztowani zostali, mieszkańcy bynajmniej nie należeli; całe to zamieszanie wzniecone było przez nieukontentowanych oficerów dawniejszego wojska królestwa włoskiego. Powiadaia, iż dwaj z tych Jenerałów tu są przyprowadzeni.

Tenże *Korrespondent hamburski* pisze z *Wiednia*, pod d. 6 stycznia: „Chociaż tak zachmurzony od niejakiego czasu mieliśmy horyzont polityczny, i chociaż ustawiczne pogłoski o wojnie biegały, od kilku dni jednak wraca się nadzieia rychłego przyjacielskiego ułożenia się. Nie spodziewaia się atoli ostatecznych postanowień pierwię, aż nie powrócą gońcy zagraniczni, a mianowicie z *Londynu*, z warunkami ostatecznymi od swoich gabinetów. — Bez wątpienia wielkie i dobroczynne jest wrażenie, które tu sprawił i sprawić musiał, pokoy między *Anglią* i *Ameryką*, chociaż niektórzy tak mało się do tego wrażenia przyznaią; ale ta wielka ważność interesów amerykańskich i ich związek z europejskimi, dla małej liczby mnię świadomych nie jest równie widoczną. Rzeczywiście więc jeszcze przy zamknięciu roku 1814 powszechny pokoy świata do skutku przywiedziony został. Z wdzięcznością uznaiemy w tym, nadspodzianie rychłym wypadku iedno z owych rządzeń *Opatrzności*, które tak często, tam, gdzie ludzkie nastaią rady, nieprzewidziane sprawnia skutki, i nowy sprawom ludzkim wskazuią kierunek. — Gdy wielkie rozstrzygnięcia zawsze są jeszcze w zawieszeniu, a ostateczne ich rozwiązanie przed 25 t. m. może jeszcze nie nastąpić, tymczasem okoliczności poprzednie i rzeczy związek z niemi maiące ciągle coraz postępuia. I tak mówią, że już rzecz obliczenia ludności dla wydzielenia *Prussom* przeznaczony dla nich liczby dusz, ukończoną została. — W liczbie prowincyi, które *Saxonii Prussom* ma odstąpić, wymieniaia wielką część *Luzacyi*, okręgi nadelbiańskie *Wittenberski* z *Torgawskim* i *Querfurt*. — Podług ostatnich wiadomości z *Rzymu*, miano tam nadzieię, iż wojska neapolitańskie *Marchii ankońską* opuszczaią.”

Gazeta berlińska, pod d. 13 stycznia z *Wiednia* donosi, co następuje: „Gazeta nasza umieściła następuiające uwagi z okoliczności traktatu *Gandawskiego*: „Pokoy między *Anglią* i *Ameryką* północną, ze wszech względów, nader jest ważnym wypadkiem. Pokoy ten, od wszystkich przedzży, aniżeli się spodziewać można było. Kiedy *Angliia* wojnę zaczynaią, zdawała się sobie daleko większe na *Ameryce* ko-

rzyści zakreślać, aniżeli przez terazniejszy zabezpieczyła traktat. Oświadczała się ona z początku, iż żadne obce mocarstwo do tych nieporozumień należeć nie mogło; najlepsze z wojsk swoich, które, *Hiszpaniā* oswobodziwszy, zwycięstwem sobie toruiąc drogę, stanęły pod murami *Tuluzy*, do tey części świata wysłaią; a pierwsze od niey w *Gandawie* podane warunki, tak się zdawały być przesadzone, iż pomyślnego skutku obiecywać nie dozwalały. Ale inaczej zrzadziło przeznaczenie. *Anglia* wielkie straty w *Ameryce* poniosła; to, i powolny postęp układów *Wiedeńskich*, tudzież troskliwość o *Brabancyę*, ku *Europie* wzrok iey zwróciły. Dość na tēm: tamta część świata otrzymała pokoy; *Angliia* zaś zwraca swe wojska dla tego, aby ie do innych potrzeb użyć mogła.

Mimo ogromney straty, którą *Hrabia Razumowski* poniósł, przez wiadomy pożar, był on iednak tegoż samego wieczora u *Hrabiego Zichy*, gdzie nie można było spostrzedz na nim najmniejszego zmartwienia. W czasie nayeższego ognia rzekł on: iest to wielka, nienadgródzona strata! — Rząd nasz ustanowił nowy pobor pod tytułem: Dodatek do poboru od zarobku.

„Urzadzono tu już wielką szlichtadę. Dzień jey niedeterminowany jeszcze. Wyjedzie ona o południu do *Laxenburga*; a powracać będzie przy świetle goraiących pochodni — W ciągu karnawału pięć balow na każdy tydzień u dworu zapowiedziano. — Dla nadania każdemu miejscu edukacyjnemu w państwach Cesarstwa *Austryackiego* naywiększey i naygodniejszey ozdoby, będzie w każdym umieszczony portret Cesarza *Jmci Franciszka*. W *Czechach* 17 szkół, jeszcze w roku przeszłym, też otrzymały ozdobę.

Gazeta *Lwowska* donosi z *Wiednia*: W dniu 11tym b. m. nauczyciel historycznego malarstwa, przy tutejszey Cesarzsko-Królewskiej połączoney Akademii sztuk pięknych, *Jan Chrzciel de Lampi* miał zaszczyt być odwiedzionym od *Najiasniejszey Cesarzowej wszech Rossyi i Królestwa Jchm Bawarskich*, którzy ogladali z ukontentowaniem dzieła tego, równie w kraju, iak za granicą, słynącego *Mistrza*. — W tutejszey stolicy są dwa Instytuty, w których przyymuią osoby stanu kupieckiego przez nieszczęścia lub choroby podupadłe. Instytutu te w roku 1729 założone zostały przez kupców tutejszych, technących ludzkością.

Wyszło tu z druku dzieło pod tytułem: *Obrona Don Escouiz*, we względzie podróży do *Bayonny* Króla, *Ferdynanda VII.* Wyznania tego męża, którego nieograniczony wpływ u Króla iest wiadomym, wyiaśniaia dokładnie zdarzenia w *Bayonnie*, a razem ówczasowe położenie *Hiszpanii*, co w obecnym stanie rzeczy, dwakroć ważnem się stae.

Gazeta *Ryska Zuschauer*, pisze pod d. 4 stycznia z *Wiednia*: „Możnaby już prawie w ogólnosci przepowiedzieć: cżem *Niemcy* będą? Związkiem, w którym się tyle *austryackich* i *pruskich* krajów znajduie, ile inne państwa niemieckie maią i przyłączyć jeszcze mogą; który sam w sobie przez to trwałość i bezpieczeństwo znajduie; związkiem, którego części przelniknione są potrzebą rozumney wolności i konstytucyjnego Rządu. — Namyslaia się teraz nad wyborem miasta związkowego; wiele miast podanych zostało, a naywięcej się głosów jednocy za *Ratyzboną* lub *Norymbergą*. — Od niejakiego czasu mówią tu, o maiących nastąpić odmianach w niektórych gabinetach. — Dziś rano wyiechał *Xiażę Naryszkin* na cztery tygodnie z *Wiednia* do *Włoch*; za powrotem ztamąd ma jeszcze tu zostać Cesarza *Jegomości Rossyjskiego*.”

A N G L I A.

Gazeta *Paryzka*, *Journal des Debats*, z *Londynu*, pod 30 grudnia donosi: „Wszystkie poczty z prowincyi nadzwyczajnie późno dzisiaj przybyły. Nayważniejszą przyczyną tego opóźnienia w jednych miejscach były ogromne sniegi, w drugich potoki wód,

zebrane z deszczów, ciągle przez trzy dni padających. — W. *Birmingham*, za odebraniem wiadomości z *Londynu*, o zawartym pokoju z *Ameryką*, pospólstwo wypręło konie, i samo zaciągnęło do domu pocztowego wóz, w którym goniec z tą wiadomością przyjechał. — Jedna z gazet naszych utrzymuje, iż w zdarzeniu, jeżeliby Kommissarze, stosownie do traktatu gandawskiego, ze strony Brytanii W. i Stanów Amerykańskich mianowani, nie mogli zgodzić się na oznaczenie granic swych terytoryów, w ten czas Sędzią, ostatecznie rozstrzygającym, będzie Cesarz Austriacki. — Ostatniego wtorku, w dzień ś. *Jana Ewangelisty*, było wielkie zgromadzenie dawnych i nowych Frankmasonów. Xięcia *Sussex* mianowano wielkim mistrzem; obrano także innych urzędników na rok następujący; nastąpiła potem wielka uczta w gospodzie Frankmasońskiej. — Listy z *Wiednia* donoszą, że Cesarze Rossyjski i Niemiecki mieli z sobą kilkakrotne konferencye, w celu ułożenia planu na zniszczenie państw korsarskich, tak szkodliwych dla żeglugi na morzu śródziemnym.

Gazeta Berlińska, pod d. 6 stycznia donosi z *Londynu*: „Ministryum nasze mało zdaie się być troskliwem o ratyfikacyą zawartego z *Ameryką* traktatu pokoju. Wreszcie ciągle, aż do jego przyścia, wielka panowała czynność na warstatach okrętowych, a niedawno jeszcze kilka nowych okrętów spuszczo. Politycy, którym się zdaie, iż znają bieg interesów naszego ministryum, utrzymują: iż do ukończenia Kongressu Wiedeńskiego w niczem znaczniejsze nie zajdzie zmniejszenie; a to ma być szczególniejszym staraniem, iżby ku następującej wiosnie wielkie zupełnie uzbroione były mogły floty, któreby się podług okoliczności użyły. — Z *Francyi* codziennie wiele powraca Anglików, którzy dla nieustającej nienawiści między temi narodami, nie mogą tam dla siebie przyjemnego znajdować pobytu. — Rząd przeznaczył kilka regimentów piechoty i jazdy do naszych wschodnio-indyjskich osad. Zdaie się mieć w zamiarze, ubezpieczenie granic naszych w tamtej części świata od wszelkich napadów. Od dwóch lat, *Portugalczyki* daleko większy, iak przedtem, prowadzą handel z *Indyami-wschodnimi*. Liczą teraz 24 wielkich okrętów, handlem tym zajętych. Hrabia *Mora* w *Indyach wschodnich* oddał pod sąd wojskowy wielu oficerów, którzy się dopuścili gwałtów, lub przepisów karności żołnierskiej nie zachowali: a wielu z nich na śmierć osadzono i rozstrzelano. — Robotnicy w królewskiej zbroiowni, w *Chatam*, są teraz bardzo zatrudnieni przygotowaniem amunicyi dla dwóch okrętów liniowych, 64 działowych, które w *Kingston* w *Kanadzie* są zbudowane: w niedzielę nawet nie byli oni uwolnieni od pracy. — Admirał angielski *Campbel*, który często bywa na wyspie *Elbie*, i od *Napoléona* bardzo jest szacowany, przesyła częste wiadomości do *Anglii*. *Napoléon* miał się nad tem zadziwić, że *Anglii* zaraz po traktacie paryzkim nie zawarła pokoju z *Ameryką*.

Dla nadgródzenia szczególniejszych zasług walecznych naszych wojowników i innych osób, order Łazienny podzielony został na trzy klasy. W pierwszej klasie, są kawalerowie wielkiego krzyża; liczba ich nie ma przechodzić 72. Oficerowie lądowi i morscy, którzy ozdobę tej klasy otrzymają, a szczególnie się dystyngowali, mają jeszcze gałązkę laurową na tej ozdobie, z napisem: *Ich Dien* (wiadoma dewiza Xiążąt *Wallii*.) Nikt nie może być Kawalerem wielkiego krzyża, kto nie jest Jenerałem majorem albo Kontradmirałem. Na czele kawalerów wielkiego krzyża, znajduje się Monarcha, a Xiążę *York* jest wielkim mistrzem. Xiążęta *Klarenceyi*, *Kent*, *Cumberland*, *Cambridge* i *Glocester*, są Kawalerami wielkiego krzyża. Drugą klasę składają Kom-

mandorowie, tych liczba 180 przechodzić nie może. Powinni być najmniej Podpółkownikami, lub kapitanami okrętów. Herb każdego Komandora ma być zawieszony w kościele Westminsterskim ś. *Piotra*. Do 3ciej klasy, należą członkowie orderu, których liczba nie jest określona. Nikt nie może być członkiem, kto pierwszy nie otrzymał medalu lub innego znaku dystynkcyi, i czyje imię nie było wspomniane z chwałą w gazecie nadworney Londyńskiej. — Dzieściu cudzoziemców, iako na znak szczególniejszy dystynkcyi mianowani zostali Członkami honorowymi i Kommandorami tego orderu. Imiona ich są: Jen. Leyt. *von Linsingen*, Jen. Porucz. *von Wallmoden*, Jen. Porucz. Hrabia *Nugent*, Jen. Major *Karol von Alten*, Jen. Maj. *von Hinüber*, Jen. Maj. *von Dörenberg*, Podpółkownik *von Hertzberg*, Podpółkownik *Hart*, &c.

FRANCYA.

Gazeta berlińska umieszcza z *Paryża* pod d. 9 stycznia, co następuje: „Zapewniają, iż Posel hiszpański, Hrabia *Perelada*, ostatnich dni teraźniejszego miesiąca tu przybędzie. — Zapowiedziany wyjazd Króla do *Versailles* i *Trianon* odwołany został. Pani *Stael* chce *Paryż* opuścić: oświadczyła się ona pisać historią wojenną czasów *Napoléona*: Przedsięwzięcie to, do którego i P. *Schlegel* pomoc ię swoją ofiarował, zostało niepochwalone przez Marszałka *Soult*. Radzi on: iżby Pani *Stael* odbyła wprzód ze dwie wyprawy, dla obeznania się z trudnościami podobnego przedsięwzięcia. — Pani *Stael* i P. Jenerał *Sarazin* żalą się publicznie, iż ich zasługom sprawiedliwości nie oddają. Oni to mieli zburzyć tron *Napoléona*; ten przez swoje plany, tamta zaś przez swoje pisemka.

Taż gazeta berlińska, z *Paryża* pod d. 10 stycznia donosi: „Ponieważ interes państwa wymaga, iżby w tym czasie wydatki publiczne, ile możności, zmniejszone były, przeto postanowiono wszelkie roboty publiczne, iakoto: cembrowanie kamieniem brzegów *Sekwany*, roboty w *Luwrze* i innych gmachach publicznych, przynajmniej przez zimę zatrzymać. — Gdy *Paryż* jest skazówką dla wszystkich prowincyi, przeto Minister wojenny, większą część tego korpusu, który dawniej pod jego był rozkazami, częścią do samego *Paryża*, częścią w jego okolice ściągnął, a to dla tego, że na tém woysku, iako sobie zupełnie przychylnem, bezpiecznie polegać może: przeciwnie inne woyska ztąd wyszły. — Wszystkie poiazy przy rogatkach paryzkich ściśle są przezierane, nie dla zakazanych towarów, iak to zwykle bywa, ale dla znalezienia opisaney przez policyą osoby, której z wielką pilnością szukać się zdają. — Teraźniejsze stosunki *Francyi* z *Portą Osmanską* są równie tak przyjacielskie, iak były przed rewolucyą. Między obódwoma temi rządami ma być zawarty traktat handlowy, który się stanie nader korzystnym dla południowych prowincyi francuzkich. — Stany zjednoczone amerykańskie, mianowały P. *Gallatin* (rodem z *Genewy*) Kommissarzem swoim w *Szwajcaryi*.

Wielka zmiana, która zaszła w naczelnych władzach w *Lugdunie*: z kąd z jednej strony Wielko-rządca, Marszałek *Augereau*, oddalony i gdzie indziej przeniesiony został; z drugiej zaś strony Prefekt Hrabia *Bondy* i Prezydent *d'Albou* miejsca swoje utracili, nastąpiła wkrótce po powrocie Hrabiego *Artezji* z podróży, którą odprawił w departamentach południowych. Twierdzą powszechnie, iż zmiana ta jest jego dziełem, i że do tego szczególnie nakłonionym został od znanego Hrabiego *Prezy*, teraźniejszego Naczelnika gwardyi narodowej *Lugdunskiej*. Zachodziły z tego powodu liczne zażalenia, lecz te żadnego nie miały skutku. Zmiany w osadzaniu naczelnych władz administracyjnych zacho-

dza nader często od niejakiego czasu: co staie się przyczyną niezadanych częstokroć przenosin. Szczególnie dzieie się to z Urzędnikami celnymi i zapisowymi (d'Enregistrement), którzy, gdy z tej przyczyny częstokroć żądają uwolnienia ze służby, Rząd ma przez to sposobność umieszczania osób, które miały urzędy we Włoszech, Hollandyi i Belgiiach. Rząd ma nadto tyle starania o ich losie, dopóki nie są umieszczeni, ile tego okoliczności dozwalaia. Nawięcej z nich pobierają połowę stałej pensyi, co jednak nie wiele znaczy, gdyż większa część tych Urzędników utrzymywała się nawięcej, przy szczupłej płacy, z dochodów przypadkowych.

Pan Carnot w dziele swoim pod tytułem: *Przełożenia uczynione Ludwikowi XVIII.* umieścił wiele śmiałych myśli o tym Monarsze: np. „Cóż było powodem, iż tak długo znoszono tyranią Napoléona? Umiął on podnieść dumę narodową. Z jakimże to poświęceniem się nie służyli mu ci nawet, którzy go nienawidzieli. . . . Francya poddała się już była przywłaszczeniu Napoléona. Możeby nawet była potwierdziła dane mu nazwisko Wielkiego, które mu przyznali zbyt wczesnie jego pochlebcy, gdyby w ostatnich swoich wyprawach nie był się dopuścił tyłu niesprawiedliwości, i nie użył tyłu środków mniej przyzwoitych. Ten sam naród może będzie dzisiaj surowszym względem swego prawego władcy, każdy bowiem musi mieć prawo oczekiwania więcej po tym, który przybywa, aniżeli po tym, którego przymuszają do ustąpienia. Ten, kto przymusza drugiego, do ustąpienia jemu miejsca, przymusza na siebie tem samém obowiązek, lepiej czynienia od niego.”

W Saumur otworzono szkołę dla kształcenia w niej nauczycieli dla jazdy. Każdy półk jazdy ma tam wysłać uczniów, wybranych z Officerów i pod-officerów. — Król wyznaczył znowu pensyą kilku uczonym Francuzkim; między tymi znajduje się znany Pan Ducis. — Adwokat Leopold wydał teraz pismo ulotne, w którem usiłuje dowieść konieczności, ażeby wszyscy, którzy należeli do rewolucyi, przed Sąd pociągnięni byli. Rzecz widoczna, iż podobne pismo podobać się nie może. — Lekarz Króla Neapolitańskiego uwięzionym został za podeyrzenie, iakoby miał ułatwiać wysyłanie listów nagannej treści. — Kilka osób, które niedawno powróciły z wyspy Elby, policya wzięła pod pilniejszy dozór. Jedną z nich wzięto w Tulonie do więzienia, a potem stacyami wojskowemi odesłano do Paryża; był to dawny Urzędnik dochodów korony. Policya tutejsza, roztrząsawszy rzecz całą, wypuściła go na wolność, jednakże przykazała mu, pod surowemi karami, ażeby w mowie i postępkach był bardzo ostrożnym.

N I E M C Y

Z Drezna pod d. 11 stycznia.

„Oczekiwanie nasze po mieszkańcach Królestwa Saxonii, które wynurzyliśmy, pełni ufności, w odezwie naszej, przy objęciu przez nas zarządów w dniu 10tym listopada roku zeszłego wydanej, zupełnie się ziściło, przez co nasz szacunek, nasza zupełna ufność i przychylnosc do narodu Saskiego, stwierdzonemi zostały. To przekonanie kierowało dotąd naszymi zarządami, na niem opiera się następujące oświadczenie.

„Doszło do wiadomości naszej, iż od niejakiego czasu niektóre osoby rozsiewają fałszywe zatrważające wieści, i równie ustnie, iak przez nadsyłanie listów bez podpisu i drukowanych pism ulotnych, otwarcie, spokojne umysły, staraia się uwieść i roziaćtrzyć. Znamy dokładnie te osoby, a oraz ich sposób postępowania, niebędący skutkiem miłości Ojczyzny, lecz samochlubstwa i osobistych widoków. Skoro osądzimy tego potrzebę, potrafimy położyć koniec złemu dzielną ręką, i tylko przez wzgląd na dobrych obywateli, którzy przez użycie potrzebnych

w tej mierze środków, mogliby być zatrwożonymi, nieużywaliśmy ich dotąd.

„Lecz mamy za obowiązek już teraz ostrzedz mieszkańców Królestwa Saxonii, i zwrócić ich uwagę na chytne podstępny, iakimi staraia się uwieść ich, otwarty sposób myślenia, wzbudzić nieufność i nieukontentowanie, i zniszczyć przez to spokojne i nie nadwężone używanie, powracające po tylu niepomysłnych latach szczęśliwości, którą im osiągniony zapewnia pokój.

„Wielu szanownych mężów oddali nam już z własnej chęci bez przyłożenia się i woli ich przesłane im pisma ulotne i listy bez podpisu. Wzywamy niniejszem w najlepszym zamiarze wszystkich mieszkańców Królestwa Saxonii, ażeby idąc za tym przykładem, dali przez to nowe dowody prawdziwej miłości oyczyzny.

„Dan w Dreznie dnia 10 stycznia 1815 roku.

„Wielkorządztwo Królestwa Saskiego

Baron von der Reck,

Tajny Minister Stanu.

Baron de Gaudi Jenerał Major i dowodzący Jenerał w Saxonii.

(Toż wielkorządztwo w dniu 23 grudnia roku zeszłego wydało przepisy tyczące się wszystkich obcych i podróżnych, którzy nappóźniej w przeciągu 24 godzin, przybywszy do kraju, powinni się stawić przed policyjną władzą, i od niej otrzymać pozwolenie pobytu, bez którego trzymający w domach swoich obce lub podróżne osoby, ulegnie karze pięciu talarów)

z Hamburga dnia 11 stycznia.

Senat tutejszy wyednał pozwolenie u JW. Jenerała Hrabiego Benningsena, na umieszczenie w izbie radney wizerunku jego w przyrodzonej wielkości na koniu, a to w dowód uszanowania i wdzięczności za uczynione dla miasta naszego dobrodziejstwa. Wojsko Rossyyskie całe już prawie wyszło z kraju Holsztyńskiego i z Hamburga, oprócz małego oddziału należącego do służby Jenerała Benningsena. — Mówią, iż Szwecya ciągle wymaga powrotu okrętów Duńskich, które używane są w służbie Norwęgskiej, i że niechce płacić cla na Zundzie od okrętów tego państwa. — Zapewniają, iż Xiążę Krysyan weyjdzie w związki małżeńskie z Xiężniczką Augustenburgską.

z. Od JW. Sekretarza Stanu Graffa Nesselrode znajduje się w Pocztańcu Litewskim w Wilnie, pakiet adresowany do W. Józefa, z Xiążąt Jaxów, Brzezińskiego, Nadwornego Sowietnika, Podkomorzego Hallickiego i Kawalera, w Wenusowie. Gdy pomimo wielu czynionych już starań o pobycie tegoż W. Brzezińskiego, wywieźć się nie można było, zatym czyni się niniejsze w Gazecie Kuryera Litewskiego trzykrotne ogłoszenie, ażeby W. Nadworny Sowietnik i Kawaler Brzeziński, dla odebrania pomienionego pakietu, do JW. Pocztdyrektora jak nayrychlejsz zgłosić się raczył.

z. Na skutek Wyroku Remissyjnego i Ukazu Sądu Głównego Mińskiego zgo Departamentu rozgraniczenie, tęgę i Exdywizyą majątku zeszłego s. p. Joachima Szoluchy Rotmistrza Wileńskiego, naznaczających, Sąd Graniczny - Taxatorsko - Exdywizorski w pierwszo ziazdowym terminie w folwarku Podluzu w Powiecie Bobruyskim reasumowany, przy naznaczeniu do pomiaru Komorników i administracyi, Komportacyą Dokumentów między wszystkimi stronami stawiającymi i niestawiającymi na dzień 1wszy maja 1815 roku do kancelaryi Ziemstwa Bobruyskiego nakazał, i ziazd powtórny dla oczewistego wyrokowania na dzień 2oty Augusta 1815 roku do folwarku tegoż Podluzza zadeterminował. Ażeby więc wszystkie strony to jest pretensorowie do masy majątku zeszłego Joachima Szoluchy, iakoteż ręczni jego wierzyciele, przygraniczający, nie mniej ci, którzy do powiększenia masy funduszu przez Kredytorów Szoluchowskich są powołani, a mianowicie W. Stefan Grunzewski Prezydent Szawelski o znaczny Summowy dług pozwany, takową komportacyą uskutecznił, i pod

upadkiem w rzeczy dowodu i odwodu ku oczywistemu wyrokowi na wyz rzezonny termin do tegoż Sądu Exdywizorskiego stawali, przez niniejszą trzykrotną awizacją ostrzegając się. Karol Zelihowski Ziemski Ptu Bobruyskiego Podsek Exdywizor Prezydncy. Felix Wiszniewski Pisarz Ziemstwa Mozyr. Exdywizor. Józef Szyszko Ziemski Ptu Bobr. Pisarz Exdywizor. Joachim Dobrowolski Ziemski Bobruy. i Exdywizor. Regent.

3. Excerpt procesu z protokołu Sądowego Ziem. Ptu Wileń. poniżej w dacie wyrażający się zapisanego i tegoż cza. u pod pieczęcią urzędową Ziem. Ptu Wileń. jest wydan.

Roku tysiąc osiemset cztertnastego miesiąca septembra dziesiątego dnia.

Na Sądach Ziem. Ptu Wileń. stawiając osobiście Adwokat W. JP. Dominik, Szklennik processu niżej wyrażający się wpisać do protokołu podał w następnym brzmieniu: Process z najsolenniejszym zażaleniem Star. Szlomy Pomaranca, przeciwko star. Josielowi Szmóylowiczowi czyni się w rzeczy następnej, i oto: iż co żały w roku terażniejszym pożyczwszy u obżał. rubli srebrnych trzysta, z terminem oddania dnia, trzeciego julii, wydał od siebie na okaziciela karteczkę, iakoż w terminie przez się oznaczonym, takową sumę i opłacił, lecz obżał, karteczki dotąd nie zwrócił, ażeby przeto iaka ztąd nie wyniknęła dla żałego strata lub szkoda, niniejszym obżał. manifestuje. u tego procesu podpis w protokole następny: Szloma Mejerowicz Pomaraniec.

Zgodność z Protokółem poświadczam:

Józef Naborowski Regent Ziem. Wileń.

3. Dnia 13 tego miesiąca w kwatrze moiej wieczorem między 4 a 6 godziną, ukradziony został ze ściany złoty zegarek, w dwóch kopertach, repetyer, roboty Angielskiej, kryty, z włoskiem oprawnym na brylancie, celender, tak na cyferblacie, iakoż też i we środku tegoż zegarka napisano, i wyrżnięto, „*Noston de Londres*“, oraz pokazywający dni. — Przy tym trzy złote pieczętki. i szta Holenderskiego złota, paryskiej roboty, z czerwonym krwawnikiem, na którym wyrżnięto, „*Korona z napisem elles sont Inseperables*“. — zga teży wielkości, z muię czerwonym krwawnikiem, gładkiej roboty — zcia dobrego złota dubeltowa, nie mały wielkości, z dwoma krwawnikami, pośrodku przesuwałą się. — Jesliby ktokolwiek wynalazł i wyszedł takowy zegarek, z pieczętkami, Aktor tey szkody, w nadgródzie 50 rubli przyrzeka dać. — Takowe doniesienie podane do Sądu Niższego Upitgo dnia 17 xbra 1814 Roku na autentyku podpisany.

Piotr Dowgiałło Strazczy Powiatu Upitskiego.

Mieszka w Mieście Poniewieżu.

Wielki Allegoryczno - Historyczny obraz.

Oswobodziciele Europy.

1. Dotąd historya nie podała żadnego powodu do takowego obrazu, jakim jest niniejszy: trzcy nypotężniejsi Monarchowie iednéy części świata w najsćislejszym związku, starający się przywrócić pokoy i szczęście znękanym i nieszczęśliwym od dwudziestu lat narodóm, a te usiłowania nayıpięknieszym, dla każdego przyjaciela ludzkości pożądanym uwieńczone skutkiem. Wydawcy pochlebiają sobie zatém, iż się mogą spodziewać pochwały Publiczności, gdy w iednym tylko kopersztychu w pięknym mnogoobrazie połączonych, tych trzech Monarchów otoczonych wszystkimi naysznakomitszymi bohaterami, przedstawiają, którzy do szczęśliwego wypadku téy świętey walki, tak dzielnie przyłożyli się. Malowidło to podane jest od Pana F.G. Weitsch, nadwornego Malarza i Rektora królewskiej Akademii Berlińskiej, a wyrte w liniach z nayıwiększą starannością od Pana Rektora Daniela Berger, także w Berlinie. Więcey co otém mówić byłoby rzeczą zbyteczną, gdy świat kunsztów dawno już o wartości i guscie tych obu Artystów, nayıpomysłniejszy wydał wyrok. Wysokość kopersztychu jest 18 $\frac{1}{2}$ rynskich calów, a szerokość 25 $\frac{1}{2}$ calów. Zawiera w sobie dwadzieścia pięć portretów, których naytrafniesze podobieństwo stanowi nayıwiększą wartość kopersztychu. Treść iego jest następująca: W woze tryumfalnym siedzą Cesarz Alexander i Franciszek i Król Fryderyk Wilhelm. — Wóz ciągną cztery białe konie, który poprzedza Religia, sprawiedliwość, stałość i umiarkowanie. Z prawey strony iadą kon-

no Wielki Xiążę Konstantyn, Karol Jan i Welling-ton; z lewéy strony wozu i koło niego, komenderujący armią i korpusami, Feldmarszałkowie Schwarzenberg, Blücher, Barklay de Tolli, i Wrede, Jenerałowie Wittgenstein, Jork, Platow, Xiążęta Pruscy August i Wilhelm, Bennigsen, Sacken, Winzingerode, Tauenzien, Kleist, Mitoradowicz, Błłow i Czerniszew.

Processya poczyyna się z Kościoła Sławy, który się w oddaleniu ukazuje, a idzie do Kościoła Zgody, około którego i ze wschodów którego ciżba wesoła ludzi z różnych charakterycznie wskazanych narodów, pozdrawia Bohatyrów, którym swoje oswobodzenie i udzielność są winne. Przed wozem z wysokości spoglądają uwielbieni Kutuzow i Moreau uściskając się na tę processyą Bohatyrów. Po nad wozem unoszą się sława i zwycięstwo, z trzema laurowemi i palmowemi wieńcami na ramieniu, a z jednym w prawey ręce, który nad głowami trzech Władców trzyma, w lewey do półowy otwartą rolę, z temi słowami pokoy i zgoda wszystkim Narodom. Cała kompozycya jest bardzo bogata, i zapewnie długo potrwa, iako godny pomnik naysznakomitszych czasów naszych.

Cena tego kopersztychu jest cztery czerwone złoty albo 50 rubli assygnacyynych przy podpisaniu na niego, przy czém iednak przy podpisaniu nazwiska trzeba dwa czerwone złote z góry opłacić. Kopersztych, nayıpóźniej będzie dokończony w czerwcu roku przyszłego 1815. Prenumeratę przyjmują iedynie tylko w Berlinie Konr. Enderlein pod Lipami Nro 51 i w St Petersburgu, na żądanie Antreprenorów, niżej podpisanych.

Wszystkie listy powinny się przysyłać z opłatą porto S. Petersburg 15 lipca 1814.

Nadworny, Konsyliarz Bernhard Rodde

Mieszka na Wasil. Ostrowie w 7 linii 58, Nro 6tym domu od Newy.

1. JPani Winiarska, z Domu Szurska, nie mając wiadomości o swoim bracie Józefie Szurskim, prosi go, aby się do Jey zgłosił pismem, dla szczególnych interessów, adresuując ne przez Szerścin w Czechersku.

1. w Roku terażn. 15 Jannar. 13 o godzinie 11 rano. w domu JOOXX. Lubeckich zegarek srebrny duży fabryki Stafera, przy którym sygnet złoty z krwawnikiem i na nim herb przyjaciela z sercem strzałą przebitym, oraz obrączek złotych dwie, iedna z cyfrą H. S druga JJ. na kolożyku złotym z kluczykiem tombakowym, aspis we środku mającym, tudzież szkatuła z papierami iako to: Oblig r. od W. Kalixta Daniłowicza w roku 1810 Aprila 23 na rubli srebr. 600, oblig 2gi od JP. Antoniego Jurszy w tymże roku na rubli 150. Trzeci od W. Tomasza Mirskiego na rubli 400 JP. Jursie wydane. 4ty od Fran. Łukaszewicza, JP. Tulcewiczowi na rubli 70 z przelewem temuż Jursie służący, przy tym instrument na zarządzanie pałacem JOOXX. Lubeckich i assekuracya od JP. Antoniego Jurszy na folwark Surłówkę Stewrukowską zwany w Poie Lidz kim Janowi Jursie wydane, z dalszemi różnemi tranzaktami i rzeczami mianowicie z żyżozkami srebrnemi 6 z cyfrą JJ. skradzione zostały, które iesliby się u kogo okazały, za uwiadomieniem do JP. Jurszy w domu rzezonym JOOXX. Lubeckich pod XX. Augustyanami Nro 62 sytuowanym mieszkającego, należyta nadgródę z wdzięcznością donosca odbierze, a razem zastrzega, ażeby takowych obligów nikt nie ważył się nabywać. Jan Jursza mp.

3. Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności uwiadamia, iż każdego piątku, w domu jego, na ulicy do zielonego mo tu prowadzącej, przedawać się będą przez licytacją, płótna, obrusy, serwety, sukno, i t. d. w domu tegoż Towarzystwa robione.

1. Redakcyja Kuryera Litewskiego, uprasza W. JP. Antoniego Skawronskiego, iżby uwiadomił o mieyscu swojego mieszkania, aby mogła na list jego odpisać.